

Bouwstenen voor een Gezond Zoutleeuw

Inleiding

'Ik droom dat mijn kleinkinderen mogen opgroeien in een samenleving die streeft naar een betere levenskwaliteit. In een stad die zorg draagt voor zijn inwoners. In een dorp waar het aangenaam wonen is. In een buurt waar mensen tijd hebben voor elkaar.'
Mieke grootouder.

Waar moet een gemeente op inzetten om de droom van Mieke waar te maken? Welke gezondheidsthema's moeten voorrang krijgen? Het antwoord op die vragen vind je in deze bundel.

Wat voorafging

Vorig jaar verspreidde CM Gezondheidsfonds in alle Vlaamse en Brusselse gemeenten de vragenlijst 'Bouwstenen voor jouw Gezonde Buurt'. Het doel? De temperatuur meten op het vlak van gezondheid en levenskwaliteit. Inwoners werd onder andere gevraagd of hun gemeente genoeg klimaatvriendelijke initiatieven neemt en of er voldoende huisartsen zijn.

Dit voorjaar verzamelden we de antwoorden in een rapport per gemeente en voegden daar relevant cijfermateriaal aan toe om alles in perspectief te zetten. Met dit rapport trokken onze netwerkcoördinatoren naar lokale organisaties, verenigingen, adviesraden, vrijwilligers en burgers. Hoe kijken zij naar de resultaten? Zijn ze herkenbaar? Wat zien zij als prioriteit? Wat kan er veranderen? En wie kan daar een rol in spelen?

Op basis van alle gesprekken groeide per gemeente een lijst met prioritaire gezondheidsthema's. In deze bundel vind je de lijst voor jouw gemeente.

Tijd voor het echte werk

Nu alles op papier staat, is het tijd om van de droom van Mieke werkelijkheid te maken. Daarom zoeken wij lokale besturen, burgers, verenigingen en organisaties die samen met ons hun schouders onder deze lijst willen zetten. Die mee willen bouwen aan meer levenskwaliteit voor iedereen. Laten we de komende zes jaar de krachten bundelen en werken aan gezonde inwoners in gezonde buurten.

Doe jij mee?

Bouwsteen Gezonde Leefomgeving

In 2050 moet elke inwoner in België op een plek wonen die zijn gezondheid en levenskwaliteit positief stimuleert, een plek die hen maximaal beschermt tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Dit moet gebeuren met een bijzondere aandacht voor de mensen in de meest kwetsbare situatie. Aanwezigheid van groen, inzetten op duurzame mobiliteit, afwezigheid van industrie heeft een rechtstreekse en positieve impact op de gezondheid.

Doelstelling

Investeer in Strappers. We rekenen op het lokaal bestuur van Zoutleeuw om een fiestvriendelijke stad te worden

Aanbeveling

We willen meer mensen op de fiets, met een grote nadruk op kinderen en jongeren. Zorg voor veilige, brede en goed onderhouden fietspaden. Maak heel Zoutleeuw fietsvriendelijk en investeer in de eerste plaats in de schoolomgevingen en de plekken in jullie stad waar veel kinderen komen zoals de bibliotheek, de sportterreinen, pleintjes en speeltuinen.

Investeer in veiligheid door te blijven inzetten op fietslessen voor jong en oud. Zet samen met alle partners in om een betere veiligheid te garanderen tussen fietsers met een verschillende tempo zoals kinderen en volwassenen met een speedelec. Neem maatregelen om ook incidenten tussen stappers en trappers te verminderen, want zij moeten regelmatig dezelfde plek delen op de weg. Investeer in de Hoppin-punten en andere plekken waar veel fietsers komen. Zorg voor overdekte en bewaakte fietsstallingen, lockers voor je fietshelm en regenkleding. Voorzie ook oplaadpalen voor elektrische fietsen.

Investeren in fietsers is investeren in gezondheid: meer beweging, minder fijn stof, tijd doorbrengen in de buitenlucht zorgt voor minder mentale problemen. In Zoutleeuw zijn er vrijwilligers van Gezonde Buurt en er zijn al samenwerkingen met Huis van het Kind Storzo, het LOGO, Beweging.net, De Boom vzw, ... Samen met deze en nieuwe partners kunnen we van jullie stad een fietsvriendelijke stad maken. Want dat doe je niet alleen, dat doen we samen.

Bouwsteen

Gezondheidsongelijkheid verkleinen

Met een doortastend en breed gedragen preventiebeleid en met een toegankelijker gezondheidszorg moet het mogelijk zijn om de gezondheidsongelijkheid te verminderen. Dit is een investering in de toekomst en in onze samenleving.

Doelstelling

Zorg voor voldoende betaalbare en kwaliteitsvolle woningen.

Aanbeveling

We weten dat een goed georgaiseerde publieke ruimte bijdraagt tot een betere algehele fysieke en mentale gezondheid.

Maak vanuit de stad alternatieve woonvormen bekend zoals huisdelen en cohousing.

In Vlaanderen zouden heel wat serviceflats leegstaan. Wij stellen voor dat Zoutleeuw samen met de acht andere steden en gemeenten in Zuidoost Hageland die specifieke leegstand in kaart brengen, om vervolgens in dialoog te gaan met de Vlaamse Overheid om lege serviceflats tijdelijk een nieuwe invulling te geven. Zet voldoende in op een afzonderlijk beleid gericht op wonen van jonge kwetsbare burgers. Ondersteun en voer mee de voorstellen van Mind The Gap Zuidoost Hageland uit.

Investeer in renovatie van oude huizen en zet meer in op informeren en ondersteunen van de burger, zowel financieel als praktisch.

De sociale huisvestingsmaatschappijen hebben minder huizen kunnen toewijzen door hun interne reorganisatie. Gezien de lokale overheid bestuursfuncties heeft in de huisvestingsmaatschappijen vragen wij om druk uit te oefenen om de achterstand zo snel mogelijk in te halen en meer sociale woningen, die nu leegstaan, toe te wijzen aan mensen met woonnoden.

De lokale besturen zouden duidelijke en strenge richtlijnen moeten opmaken om hun gemeente leefbaar te houden. Dit betekent onder meer dat nieuwbouwprojecten een mix aanbieden van kleine units voor alleenstaanden tot grote woonunits voor gezinnen én ook op maat van senioren met de nodige aanpassingen. Verder ook voldoende publieke ruimte en goede invulling van die ruimte, met participatie door wie er woont. Een goede mix zal zorgen voor minder eenzaamheid.

Bouwsteen Mentale Gezondheid

Burn-out, angst, depressie en mentale problemen zijn nog steeds een taboe. Mentale gezondheidsproblemen kunnen een sterke impact hebben op zowel levensduur als levenskwaliteit. En dat zowel direct, bijv. door suïcide en hartfalen als indirect door gebrekkige zelfzorg en verwaarlozing van fysieke problemen. Het is belangrijk dat mensen snel toegang krijgen tot de nodige hulp.

Doelstelling

Zorg voor meer verbondenheid in Zoutleeuw als antwoord op het probleem van eenzaamheid. Eenzaamheid is van alle leeftijden. Wel komt eenzaamheid meer voor onder jongeren en de alleroudsten. Dus geef die groepen extra aandacht.

Aanbeveling

Investeer in alle verenigingen die zich inzetten voor jongeren. Zij zorgen voor verbinding tussen de jongeren in jullie stad. Geef hen een eigen plek zowel binnen als in open lucht en ondersteun monitoren in de vorm van opleiding en waardeer hen voldoende. Zorg voor nabije en laagdrempelige hulpverlening door o.a. verder in te zetten op ELP's op plaatsen waar veel jongeren komen. Betrek Huis van het kind Storzo bij het nieuwe jongerenbeleid voor jullie stad.

Investeer en ondersteun alle verenigingen die zich inzetten voor ouderen, zij zorgen voor verbinding tussen oud én jong. Geef hen een plek (voldoende toegankelijke en betaalbare zalen) en ondersteun vrijwilligers en mantelzorgers in de vorm van opleiding en waardeer hen voldoende. Zorg voor nabije en laagdrempelige hulpverlening door o.a. verder in te zetten op ELP's op plaatsen waar veel ouderen komen. Jongeren en ouderen zijn vaak minder mobiel en de regio kampt met vervoersarmoede. Investeer als stad in een grotere en professionelere dienst van sociaal vervoer. Wijs mensen beter de weg naar andere diensten die zorgen voor (aangepast) vervoer. Zet de werking met de preventiewerker van het Logo verder en investeer in projecten zoals de 10-daagse van de geestelijke gezondheid.

Een handvol vrijwilligers van Gezonde Buurt Zogeliko zijn actief in jullie stad en werken al samen met Huis van het Kind Storzo, jullie preventiewerker en De Boom vzw. Een aantal verenigingen die graag mee acties willen opzetten om het taboe van eenzaamheid te doorbreken.

Activerende conclusie

Inwoner, vrijwilliger, organisatie of lokaal bestuur: we delen dezelfde droom. Gezondheid, wensen we elkaar als we het glas heffen, of bij tegenslag hoor je de opbeurende woorden 'als we maar gezond zijn'. Gezonde inwoners in een gezonde buurt, daar willen we samen onze schouders onder zetten. Het hoeft geen verre droom te zijn: als we de krachten bundelen, komt die gezonde buurt dichterbij.

Vrijwilliger

Goesting om je energie in te zetten voor een gezonde buurt? Dan vind je in deze aanbevelingen handvatten om aan de slag te gaan. Je ontdekt waar jouw buurtbewoners van wakker liggen en waar ze graag een oplossing voor willen. Want een gezonde buurt, daar zorgen we zelf voor. En jouw bijdrage is daarbij cruciaal. Gelukkig hoef je dat niet alleen te doen en vind je zeker partners die met jou de gezondheidsnoden willen aanpakken.

Lokaal bestuur

Uiteraard staat gezondheid hoog op het prioriteitenlijstje van jouw lokaal bestuur. Het bestuur neemt al initiatief om voor de inwoners de gezondheid te bevorderen en steunt lokale activiteiten. Welke prioriteiten geven de inwoners zelf voor een gezonde buurt en hoe willen ze dit realiseren? Dat lees je in deze aanbevelingen. En je ontdekt met welke partners je hiervoor kan samenwerken. Want werken aan gezondheid, dat is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Organisatie of vzw

Jouw organisatie of vereniging zet zich vandaag al in voor een gezondere samenleving. Maar weet je wat er echt leeft bij de inwoners van jouw buurt? Ontdek in dit overzicht wat zij belangrijk vinden voor een gezonde leefomgeving en welke gezondheidsnoden ze hebben. Je leest hier ook hoe je concreet aan de slag kan. We zijn ervan overtuigd dat jouw organisatie of vereniging de talenten en de daadkracht heeft om mee te bouwen aan een gezonde buurt.

Zin om mee de handen uit de mouwen te steken? Annemie Steutelings gaat graag met jou op zoek hoe jij jouw talenten en goesting kan inzetten. Want elk engagement telt!

Annemie Steutelings
annemie.steutelings@cm.be

www.gezondebuurt.be